

BROCHURE

ZICHTBAARHEID OP DE OPENBARE WEG

Verplichtingen en tips

VAL OP IN HET VERKEER!

Goed **GEËQUIPEERD** de weg op!

ZICHTBAARHEID OP DE OPENBARE WEG

VERPLICHTINGEN EN TIPS

Herfst en winter trakteren ons regelmatig op prachtige weersomstandigheden en natuurtaferelen. Een wandeling met je paard is dan vaak één van de mooiste manieren om hiervan te genieten.

Koude, neerslag en slecht bewandelbare paden kunnen helaas al gauw roet in het eten gooien. Jezelf hierop voorbereiden is dan ook vanzelfsprekend. **Maar vergeet ook niet om ervoor te zorgen dat andere weggebruikers je op ieder moment duidelijk kunnen zien.** Verschillende factoren kunnen er immers voor zorgen dat je plots veel minder zichtbaar bent in het verkeer. Dit geldt trouwens niet enkel tijdens de donkere, koude maanden. Gezien ons wisselvallige klimaat dien je hier het hele jaar door aandacht aan te besteden.

Deze brochure gaat dieper in op de verplichtingen met betrekking tot zichtbaarheid op de openbare weg waaraan ruiters en menners die de openbare weg op gaan moeten voldoen. Daarnaast wijzen we op mogelijke valkuilen en zetten we enkele nuttige tips op een rijtje.

INHOUDSOPGAVE

1.	LAAT JE NIET VERRASSEN	3
2.	VERLICHTING IS VERPLICHT!	3
3.	VOORZIE MEER DAN JE MOET	4
4.	NOG ENKELE NUTTIGE TIPS	7
5.	NACHT- EN SCHEMERWANDELINGEN – ENKEL MET DE NODIGE ERVARING EN VOORZORGEN	8
6.	MEER INFO	8

1. LAAT JE NIET VERRASSEN

Zichtbaarheid op de weg is van levensbelang op ieder moment van de dag en tijdens elke periode van het jaar.

Laat je niet verrassen door plots oprukkende **mist**, onverwachtse donkere **wolken** of vroeg invallende **schemering**.

Hou er daarnaast rekening mee dat **bospaden** sowieso al donker zijn. Zelfs op een zonnige zomerdag kan een dik bladerdak een bos volledig in het duister hullen.

Kies je voor rustige **landelijke wegen**, denk er dan aan dat deze zelden voorzien zijn van (intensieve) straatverlichting. Bovendien worden veel gemotoriseerde bestuurders er verleid om te snel te rijden. Samen met een verminderde zichtbaarheid op de weg vormt dit een ronduit gevaarlijke combinatie.

Ten slotte moet je ook extra opletten bij **regenweer** of **wisselende temperaturen**. Door aangeslagen of natte ruiten kunnen automobilisten je immers minder goed zien.

2. VERLICHTING IS VERPLICHT!

Alle ruiters en koetsen die

- tijdens het vallen van de avond,
- tijdens het aanbreken van de dag of
- overdag bij een zichtbaarheid van minder dan 200 meter

de openbare weg op gaan moeten voorzien zijn van

- een wit of **geel** licht vooraan en
- een **rood** licht achteraan

Beide lichten mogen in één enkel apparaat verenigd zijn en moeten aan de linkerkant van de koest of de ruiters bevestigd worden. Let er uiteraard steeds op dat de verlichting duidelijk genoeg is. Het rode achterlicht moet 's nachts, bij helder weer, zichtbaar zijn van op een afstand van minimum 100 meter. In België zijn knipperende lichten toegestaan.

Heb je nog geen verlichting die hieraan voldoet, dan kan je zeker terecht bij één van de ruitershops in je buurt. Er bestaan heel wat verschillende systemen om bijvoorbeeld op je ruitershelm, aan je been/laars of rond je arm te bevestigen. Kan je dit niet meteen op de kop tikken, dan volstaan bijvoorbeeld ook de gekende LED-lampjes die bijvoorbeeld in grootwarenhuizen of bij de fietsenhandelaar verkocht worden. Vraag steeds na bij de verkoper of de verlichting conform is aan de regelgeving.

Menners en koetsiers vinden hun verlichting meestal bij gespecialiseerde bedrijven. Traditiemenners (met traditionele aanspanningen) maken bovendien gebruik van hun eigen klassieke systemen (lantaarns, schijnwerpers,...).

OPGELET

Koetsen dienen niet enkel correct verlicht te worden maar moeten ook, net als aanhangwagens, ten allen tijde voorzien zijn van **driehoekige reflectoren achteraan**. Aan te raden, maar niet verplicht, zijn bijkomende oranje reflectoren aan de zijkant van de koets (tussen 40 en 120 cm hoog).

3. VOORZIE MEER DAN JE MOET

TALLOZE HIPPIE ACCESSOIRES VERKRIJGBAAR BIJ UW RUITERSHOP

Naast de verplichte verlichting en reflectoren raden we je ten zeerste aan om nog een aantal bijkomende fluorescerende, lichtgevende en/of reflecterende accessoires te voorzien om je zo goed mogelijk te laten opmerken op de weg. Het is trouwens enkel verplicht voor ruiters om **zichzelf** correct te verlichten en voor menners om hun **koets** te voorzien van goede verlichting en reflectoren.

Hoewel de wetgeving hierover niets zegt, is het ook noodzakelijk om je **paard** "in de schijnwerpers te zetten". Andere weggebruikers verwachten immers zelden dat ze deze dieren op de weg zullen tegenkomen. Als ze te laat merken dat je bijvoorbeeld geen fietser bent, kunnen ze niet optimaal met je paard rekening houden (grondig vertragen, veel afstand houden, vermijden dat het paard schrikt,...). Koetsiers van meerspannen dienen al hun paarden grondig uit te rusten met fluorescerend/reflecterend/lichtgevend materiaal zodat de andere weggebruikers de lengte en breedte van het span goed kunnen inschatten.

Er zijn tal van fluorescerende, lichtgevende en/of reflecterende accessoires op de markt. Wij namen contact op met een aantal ruitershops uit de verschillende Vlaamse provincies en vroegen hen naar hun assortiment. Een klein aantal onder hen verkocht geen fluorescerende, lichtgevende en/of reflecterende uitrusting. Hiervoor bestond bij hun cliënteel geen vraag. Hopelijk komt hier spoedig verandering in.

Hieronder vind je een lijstje van de accessoires die de gecontacteerde ruitershops aanbieden. De meeste lagen er op stock maar de meer zeldzame zaken dienen besteld te worden. De items die in de meeste ruitershops aangeboden worden, staan bovenaan in de lijst, de zeldzamere accessoires vind je eerder onderaan.

PRODUCT	BESCHRIJVING
Strips	Bandjes en klevers die je op verschillende plaatsen naar keuze aan kan brengen (bv. rond de benen van het paard, de armen en benen van de ruiter, ...) Fluorescerend, reflecterend of beide
Helmlamp	Gele of witte lamp om op een ruiter- of menhelm te bevestigen

Gecombineerde lamp	Compact lampje dat vooraan geel/wit en achteraan rood oplicht Vaak voorzien van een klem of rekker die in/rond je rijlaars past
Deken	Nierdeken of uitrijdeken Meestal uitgevoerd in fluorescerend fleece of nylon Vaak voorzien van reflecterende strips
Staartbeschermer	Met velcro te bevestigen rond de paardenstaart Vervaardigd uit fluomateriaal Al dan niet voorzien van een reflecterende streep
LED-lampjes	Kleine, al dan niet flinkerende, lichtjes om rond je arm of been te bevestigen Meestal slechts in één kleur, en dus niet voldoende om in regel te zijn, maar wel erg nuttig om de aandacht te trekken
Frontriemstrip	Fluorescerende huls om rond een hoofdstel te bevestigen
Teugelstrips	Fluorescerende hulzen om rond de teugels aan te brengen
Hesje	Fluorescerend veiligheidshesje, soms voorzien van reflecterende banden en/of LED-lampjes Flapperende hesjes kunnen vervelend zijn en paarden doen schrikken. Daarom is een fluorescerende/reflecterende/lichtgevende jas bijvoorbeeld meer geschikt. Deze zijn wel iets moeilijker te vinden.
Bandages	Fluorescerend, al dan niet voorzien van een reflecterende strook/sluiting
Halster	Fluorescerend, al dan niet voorzien van een reflecterende strook
Zadeldoek	Fluorescerend, al dan niet voorzien van reflecterende stroken en vlakken
Pijpkousen	Fluorescerend, al dan niet voorzien van een reflecterende strook
Regenbroek	Fluorescerend, al dan niet voorzien van een reflecterende strook
Helmhoes	Uitgevoerd in gele fluorescerende stof met een brede reflecterende band

Springschoenen	Ook gekend als bell boots, klossen, galoshes,... Fluorescerend, al dan niet voorzien van een reflecterende strook
Zweep	Fluorescerend
Oormuts	Fluorescerend
Jas	Fluorescerend, al dan niet voorzien van een reflecterende strook
Helmband	Uitgevoerd in fluorescerende rekstof, al dan niet voorzien van een reflecterende strook
Borstriem	Fluorescerend, reflecterend of zelfs lichtgevend (flikkerende led-lampjes)
Ruiterbroek	Met reflecterende naden, zakken,...
Touw	Fluorescerend

Er bestaan natuurlijk ook heel wat gespecialiseerde leveranciers die een groot gamma aan fluorescerende/reflecterende/lichtgevende producten aanbieden (kledij, tassen, lampjes, riemen, stickers, sleutelhangers,...).

4. NOG ENKELE NUTTIGE TIPS

Kort samengevat las je in dit dossier reeds dat ruiters en menners een aantal voorzorgsmaatregelen moeten nemen als ze op de openbare weg gaan rijden wanneer de zichtbaarheid tijdens hun rit mogelijks beperkt kan worden:

Verplichte verlichting voor ruiters en koetsen

Verplichte reflectoren voor koetsen

Bijkomend voorzien van – meerdere – fluorescerende, lichtgevende en/of reflecterende accessoires voor ruiters, menners, koetsen én paarden

Hier geven we je nog wat bijkomende tips om je kans op problemen te verkleinen:

Vermijd rijden in het donker.

Begeef je op goed verlichte wegen.

Draag reflecterend materiaal ter hoogte van autolichten. Zo kaatsen zij het licht het felste terug.

Draag ook reflecterende/fluorescerende/lichtgevende accessoires ter hoogte van een fietser. Aangezien automobilisten steeds verwachten om fietsers tegen te komen zijn ze hier extra alert voor.

Bij schemering zien automobilisten veel beter lichte dan donkere kledij.

Wil je dat je op tijd gezien wordt zodat een aanrijdende automobilist nog voldoende tijd heeft om te stoppen, draag dan altijd reflecterend materiaal. In de dimlichten van een aanrijdende auto ben je met reflecterende accessoires meestal zichtbaar van op 150 meter afstand. Vergeet daarbij niet dat auto's, motors, enz.. een langere remafstand nodig hebben bij hogere snelheden en slechte weersomstandigheden.

Niet alle reflecterende producten zijn van gelijkwaardige kwaliteit. Wanneer ze aan de Europese normen voldoen zal je er de letters "CE" op terugvinden. Op bijvoorbeeld kledij met ingewerkte reflecterende stroken zal je het CE-teken echter vaak niet terugvinden. In dergelijke gevallen kan de prijs soms een leidraad zijn. Degelijk reflecterend materiaal is immers vaak redelijk kostelijk. Denk er wel aan: Gezien het om je veiligheid gaat is het wel een slimme investering.

Onthoud altijd: Wanneer jij een andere weggebruiker ziet, betekent dit niet zeker dat hij/zij jou ook gezien heeft.

Rij preventief: Hou je aan de verkeersregels en tracht niets te doen dat de andere weggebruikers niet van je verwachten.

5. NACHT- EN SCHEMERWANDELINGEN – ENKEL MET DE NODIGE ERVARING EN VOORZORGEN

Slechts enkele ruiters en menners voelen zich echt veilig in het verkeer. Onderzoek wees vorig jaar uit dat er weinig rekening gehouden wordt met paarden op de baan en het soms ronduit gevaarlijk kan zijn om op de openbare weg te wandelen.

Bekijk de resultaten van dit onderzoek op www.vlaamspaardenloket.be (doorklikken naar de pagina's van de campagne "Paard op de baan? Kalm aan!")

Bij slechte zichtbaarheid verergert de situatie nog meer. Daarom moedigt de Vlaamse Vereniging voor Ruitertoerisme (VVR-LRV) haar leden aan om voldoende fluorescerend/reflecterend/lichtgevend materiaal te voorzien. VVR organiseert jaarlijks een aantal charmante nachtwandelingen, maar **enkel de meest ervaren trekruiters** mogen hieraan deelnemen. Daarnaast spendeert de vereniging heel wat energie aan het uitstippelen van een veilige route en worden er bijvoorbeeld aan oversteek- en rustplaatsen verschillende helpers ingeschakeld. Begin hier dus best niet op eigen houtje aan.

6. MEER INFO!

Wil je meer weten over veilig paardrijden en mensen? Neem dan zeker een kijkje op de website van vzw Vlaams Paardenloket.

Op www.vlaamspaardenloket.be vind je onder andere:

- De "Hou jezelf in toom"-website met enkele cruciale basisregels voor ruiters en menners
- De campagnewebsite "Paard op de baan? Kalm aan!" die weggebruikers sensibiliseert rond paarden op de openbare weg
- Uitgebreide documentatie, nieuwsberichten en FAQ's over veiligheid, welzijn en verzekeringen

VAL OP IN HET VERKEER!

Goed **GEËQUIPEERD** de weg op!